

GAZETA DE TRANSILVANIA.

АНДЛ

(КЪД ПРЕАНАЛТА ВОИЕ.)

АЛ VIII-ЛЕА.

N° 101.

Brashov, 17. Decemvrie.

1845.

АРТИКОЛ ДЛЧЕПЪТОРИЙ.

Тіпарівл рестрінс саѣ лівер?

(Мікеєре.)

Че фолосврі адъче тіпарівл перестрінс атът статврілор ші гъверпелор, кът ші попоарълор. Гъверпеле ші по-поаръле жші съпът datoаре впеле ла алтеле къ сінчерітате, адекъ къ къцет кърат ші къ дестънвірі нефъдъріте. Сінчерітатеа ші де-пъртареа ші а тмврі de Фъдъріе есте кон-дідія чеа дінтъіе, спре а жптърі ші а кон-сфінді вінеріле жптре стат ші жптре попор. Е лъквр ръѣ, кънд статвріле ші гъверпеле се асквнд жптре жптвречіте, іар пъвліквл е о-пріт а ворві таї къ глас. Даќъ гъверпеле цертане двпъ къдереа лві Наполеон се аръта таї deckise кътъръ попор. твліте скърве ші тѣрврърі ескате втма din пеквпоашереа саѣ din стъпгачеа къпоашере а лъкврілор нв се жптътила пічі деквт. Пептврі статврі нв е періквlos че се скріе саѣ се ворвеше пе фа-дъ, къчі neадевървл ші клевета се поате ръсвфла ші рефрвта вшор ші клеветіторі рътъп жпфераді жп окії лътмей, чі есте прі-теждіоасъ клевета, кареа се траце пе жп-тврек, е прітеждіоасъ пъндіреа ші жп-тържтареа тъінвітъ (klandestinъ) че се а-копере съпът вълвл попдеї. Нічі одатъ комп-плотврі нв с'аѣ врзіт жп піацъ пічі жп гвра-маре, пічі одатъ ребелії конспірації п'аѣ Фъ-кът плапврі жп пъвлік. Жп прівінда ачеаста ацервл върват Генц ворвісе фоарте дрепт кътъръ Фрідерік III. ла а. 1797: „Din тоате къте се жпгрозеск de легътврі, пімік нв ле поате свфері таї ръѣ, декът къцетъріле отв-лві. Альсареа жпдрептатъ асвпра ачелора пъпвтамі пептвр ачеаа есте стрікъчоасъ, къчі жппедекъ віопеле, чі ші пептвр ачеаа, къ а-жатъ пеапърат ръѣл. . . Кърділе челе таї місеравіле, а кърор пред din лъвптр нв те-ріта віадъ пічі de дóѣ чеасврі, се траг жп чірквладіе сінгвр пептвр-къ се пъреа къ ар фі пригоніте. Скріторії чеї таї простічіе жп-чеп а трече de капете марі, ші отвді карі се пот тітві къ прец преа вшор се .pidікъ жп пъвлік ка тарторі (твченічі) аї адевър-лві. О mіie de свфлете вржте, пе каре леар фі пімічіт о сінгвръ разъ а цепівлі ші а адевърлві, акът апъраді de жптвречіте се алътвръ de пептвр попорвт пепвзіт ші жші варсъ венівл ка ші о вістіеріе опріть, пъпъ ла чеа таї тікъ пікътвръ. Сінгвръ antidot

каре ар фі лъквріле скріторілор таї втпі, жші перде пвтереа, пептвр-къ пе'пвъцаџій скімвъ вшор пе ачеаа карі ле спвп de кът-път къ ачеаа карі лавдъ педрептатеа шчл. Токта жп ачест жпделес аѣ скріс ші харні-квл Велкер жп картса са „Die vollkommene Pressfreiheit“ — Талеіранд ацервл върват de стат жп Франца zicece преа адевърат: Жптврі стат лівер треввє съ фіе чева, пріп каре съ се поатъ десфъшвра лівереле пърері але патріоділор ші пріп каре ачеаа съ поатъ фі авзіді пврвреа, гласвл паціе лівере съ поатъ фі тоддеавна квпосквт.“ — Dar е те-атъ къ пъвлічітатеа пе'пвръпать вадевені жп клевете фріоасе, пасквіле, пъре педрепте, саѣ ка о парте а тіпарівлі француз de астъзі ва деценера жп секътврі ші жп овръзпічі, каре нв крвцъ карактервл ші оменія пімелві ші тілі скрітораші тішіей даѣ къ пороїл в-шіт din kondеіт асвпра впор върбаді, а къ-рор еї нв съпът вреднічі а ле деслага квр-леле кълцътітелор? Се поате; жпсь кът ат жпсемнат ші таї със, аѣ нв е твлт таї ръѣ, даќъ асеменеа шерпі твшкъ пе жптв-перек, съ нв те поді апъра de ei? Че пасъ певіповъдіе de kondеіеле овразпічі, ка ші де-гвріле реле? Єрціа твтврор челор втпі ваде асвпра лор. Ші апої лецие. — De алътъ парте жпсь кът ажеторіз ші гарантіе дъ ті-парівл пециртвріт гъверпелор асвпра твтв-рор дерегъторілор пъвлічі, ба кіар ші асв-пра dietелор. Фъръ лівертате de тіпарів нв поате фі респопсавілітате адевъратъ пептвр дерегъторі, преквт жпсвши лецитіміствл Le Serre аѣ реквпосквт ачеаста, ші кіар Фрідерік III. рецеле Првсіє аѣ фост таї твлді апі прієтвпл ачестві адевър. Къді дерегъ-торі къ къцет чева таї вължос с'ар щі Фері de орі че контролъ а гъверпвлі ші ар брата педрептвці, дар фріка de жвдеката лътмей че с'ар пвтеа дециента пріп тіпарів жп діне жп фръ, саѣ даќъ аѣ пъкътвт жп дъ de гол. Par свфлете есте атът de спркват ші лъпъдат, ка съ фіе къ тотвл песітціторіз асвпра рв-шітві ші а єрціе пъвлічі. Се поате ка съ фъцържаскъ пепъсаре ші певіповъдіе, дар ж-діле din лъвптр tot жп шоптеще къ е о-съндіт, ші чел пвціп пе війторіз се жпгроз-ше de тріввпалвл пъвлічітві, саѣ даќъ нв таї твлт, чел пвдіп п'аре квражвл а таї da скандъль жп пъвлік, а съврші тішеміле фъдіш спре а да пілдъ ші алтора, ка съ тъ-чет, къ жптвр'чеса о адіністрадіе втпі нв рътвпе къ тъпіле жп sin, чи въпеазъ жп

врта фаптей тішелоасе. — Malesherbes zice ʌn Франда: „Фъръ лівертатеа тіпарівлі о адънапе de даръ пічі одатъ пв ва фі таї твлт, декът о разпрежентацие покредіаочасть, шіт ера маї de твлт Статвріе Франде.“ — Да, пептржкъ чіпе алтвл съ поать контрола ʌн тоатъ прівінда пе дептакі? Не каре алт канал веї квіоаще адевърателе, іар пв пвтai първтеле орі пъскочітеле пърері, треввіцде ші dopinge а ʌлтрегвлі попор? — Чірпер парохвл кврцеі саксоане зісесе преа потрівіт кътъ рецеле Саксоніе ʌлтр'вп кввъпт ал съв: „Маіестате, пв лега кввъптвл ʌлцелептвл.“ Адаогъ ачі квівітеле рептмітвлі ʌнглі Makintosh: „Лівертатеа de тіпарів пв пвтai пе гвверн ʌн фаче ввп, чі ші пе оа-мені маї прічептаторі, маї чіпстіді ші маї ʌнпепроши. Лівертатеа de тіпарів дъ пацілор пв пвтai хъроічіе ші спірт черчетъторів, пріп каре се квішігъ вогъщіе ші вазъ, чі тодеда-датъ ші прічіпе ка ачеле de дрептате ші de омеріе, din каре свфлетвл гвстъ ввкбрій ʌлтіт маї двлчі, декът din ачеле фолоасе din афаръ, че ісворъск din зіселе прічіпе.“ — Мареле оратор Sheridan зісесе одатъ ʌн парламентвл ʌнгліе: „Nз'mі пасъ, даї пе каса de със ʌн стъпвріеа миністрілор, даї ʌн каса de жос тот дептакі лесне de мітвіт ші de свпвс, свферіші (пе миністрі) ка съ дептміаскъ еї пе тот фелівл de дрепгъторі, ʌлпредеді лор ші вістієра: дар лъсацімі тіе лівертатеа de тіпарів; кв ачеастъ впеалтъ воїв квтропі кльдітвра ʌлтреагъ а челор ко-рвтіблі, іар пе ріпеле еї воїв ʌлтетеіа дрептвріе ші сквтіцеле попорвлі.“ — Марі квівіте; ші тотвіш кв ачеаста Sheridan п'а॑ ʌлделес пічі о опозідіе асвпра гввернелор, кареа пвтai атвпчі поате пріндe лок ші сим-патіе ʌн глоате, кънд гввернеле с'а॑ автвтв din дрвтвл прескрі de леци ші ʌлсемнат de ʌлцелепчвне. — Ioan Müller мареле історік ші бърбат de стат зіче: oucher de ʌлтвріеа ввітіорів тревве съ ласе лівертатеа; дар ел пічі одатъ съ пв ашепте пвп se ʌлтътпль чева, чі съ dea ʌлдрептарівл; пічі одатъ съ пв пвіе алте педечі рътъчірілор, декът пе'н-віпса пвтере а адевървлі лътвріт віне. Ля ачеаста ел пв ва сімді ліпсь, ʌндатъ че ва траце ла сіне пе челе маї ввпе капете ка пріетіпі ші ка соді.“ — Фіреше, кънд тоці чеї ввпі вор діпса кв гввернвл, атвпчі ръй, твлці пвці къді вор фі, вор авеа ʌн а-міандза лор пвтai вра ші врдіа пввлікъ, де-кларатъ таї ввртос пріп тіпарів. Тот пе калеа ачеаста тіпарівл се фаче ші чел маї ввп тіжлов de a свгвтма ревеліле. Pitt, мареле миністрв ал ʌнгліе зісесе: „Дакъ пої ʌн ачеасте тімпврі атът de греле вом вреа кв deadinsel ка съ пв врте ʌлтврекере ʌлтре гвверн ші попор, тревве съ пе арътът ʌлнадінса воіпдъ, къї вом асквіла пльпсоріле ші ле вом лва ʌн въгаре de сеатъ.“

Мікіем кв квівітеле алтві міністрв маре Fox, каре одатъ фъквсе о сквртъ, дар адънкъ овсерваціе: „Бінефачеріе пептрв каре оменімеа é datoаре тіпарівлі кв твлць-мітъ, пв с'ар пвтai дескрай пріп тоате тіпа-реле квте съпт.“ — ʌн сфършіт съ гъндіт

ші ла Іосіф II. ші ла Фрідерік II. ʌн прі-вінда ачеаста. — —

Ар фі а се маї ворві квте чева ші de ватвра чепобрі, деспре лецило каре тревв-стъ ʌндатоаре ші de трівпнеле ла маре ар фі съ се съпвіе скріторі; ам маї пвтai di-спвта ші деспре пъререа ачелора, карій пв афль пе тоате попоаръле таторе пептрв о пввлічітате пециртврітъ. Дар тоате ачестеа ле амъпт пептрв тімпврі маї ʌлдемъп-тече. oucher atvpcі пвтai вп поствлат ʌнкъ: oucher гвверн каре ар воі а се фолосі de тіпарі, тревве съ аівъ ші пвтереа de ал пвтai апъ-ра ла време de асвпреалъ стрыпъ, къчі алт-фелів ел ар девені ворві дешерте ші ар а-диче втіліре рвшпвтоаре.

Г. Б.

TRANCILVANIA.

Сівії. Акціонарій фаврічей de захар кареа се ʌлтетеіасе пвтai кв 5—6 апі съп-сіліді а о bindе. Непорочіреа ачеаста пв віне de аколо, кв ші квт пої п'ам тъпка ввк-роши зъхар твлт ші ефтіп, чі пептрв кв-тот ʌлчептвл фаврічей аз фост грешіт. Ак-ціонарій с'а॑ апвкат съ ʌлгроапе квпіталвл de акції ʌн клъдіріле фаврічей, ші апоі пе-авънд кв че лвкра, маї арпокаръ квте 30 ла-съгъ de акціе; ачеаста скърві пе твлці, ма-рій пічі кв воіръ а да. Аша компанія фі сі-літъ а лва вапі ʌлтпретвт; дар пічі аша пв-терціа треава. Маї ла вртъ dederъ фавріна ʌн apendъ; oucher пічі кв ачеаст кіп пв афларъ фолос. — De era ʌлтреprінзеторій пінде та-гіарі са॑ ромъпі інці, п'ар преа фі тірапе, кв ʌлтреprіндереа се префаче ʌн фбт; дар ʌн Сівії! . .

BНГАРІА.

Буда. О соціетате кв акції се адъпъ ла 1. Дек. свпт прешедінда графвлі Стефан Сечепі ші хотърж фачеров ввпі твлел пе свпт ʌеалвл четъдеї Буда de квтъ Христі-невіщадт ʌн свс. Твлелвл ва фі спре а ʌл-лесні котвікаціа кв чеевалалтъ парте а че-тъдеї ші спре а о զіні ʌн апропіере кв по-дл de фер че се zideше песте ʌнпвріе. Щі-реа ачеаста пвтai фі квпосквт ші de aіреа; пої adaоцем пвтai, кв тоате ʌлтреprін-діріле, ʌн а кърор фрвтіе с'а॑ пвс графвл Ст. Сечепі аввръ пвпъ актма резултатвл доріт. Кв тоате ачеаста лвкракреа ла твлел пв се ва ʌлчепе ʌндатъ, чі ава престе врети ап, къчі пітік пв тревве пріпіт . .

Кв totвл алтфелів терце треева ʌн Бнгаріа кв ʌлтреprіндеіле вървацилор опо-зіціеі челеі демарката. Щіе черівл че вль-стът заче асвпра ачелора, кв пвпъакт пввр а прінд ръдъчіпъ. ʌлсодіреа апърътоаре de indvстрія патрії, де п'а॑ ші ръпосат кв totвл, ea ʌнсъ траце греѣ de тоарте. Маї есте ші о алтъ ʌлсодіре: „Пептрв ʌлт-тетіеіреа de фавріч.“ Статвтеле ачеаста кв-прінд ачеасте пвптвл фндаментале: 1) аж-тареа фавріканцілор ші а месеріашілор пв-тъптені кв ʌлтпретвтърі парціале — декъ вор чере — ; 2) Рідікаре de фавріч пе соко-тіала ʌлсодіре; 3) а лва парте маї твлт са॑ таї пвдіп ла ʌлтреprіндеї de indvстрія

каре се зовъ до фийду. Дасъ че капитал с'аѣ хотърът пептръ ачасте сконгрѣтъ de франкоасе ші търеде? Къ totъл пътai 297,000 ф. арц. дп акцii, даръ ші din ачеща с'аѣ адънат авіа 89,000 ф. арц. Къ пішe къпітълаще аша тічi, de каре дп алте църi въ сінгѣр капіталіст є дп старе а жертви пептръ къте въ сінгѣр скоп, пъ веi скоате ла кале врѣбъ че шаре ші фундамент. Апсодіреа авіа поте да къте 5000 ф. арц. ажътоаре de бапi; ші че се фактъ въ фабрікант къ атъта съмъшоаръ? Песте ачеаста оаменi ачеща се апъкъ преа de тълте, с'аѣ таi віne, еi воіеск а фаче тоате deodать, ка ші кът дптр'о царъ скъпътътъ аi пътъа фаче сърітър'е de тоарте спре фолосъл пъвлік. Кът поці переде тімпъл къ фабрічі дптр'о царъ, віde дпкъ тот таi ліп-сеск бапi, крдітъл, тъпi харпіче ші непречетътоаре? Ах п'аре Болгаріа кът ші алте църi de о категоріе къ ва алте ісвоаре min-пate de къщi? Кълтіваці пътъпъл, продв-чеді тотфеліл de въкате дп гръвпде, про-дбчеді віп, къпепъ, тътасъ ші алтеле ка ачестеа, пріп каре пъ пътai въ пътеді dec-пъгъві de фабрікателе стрыіе, пе каре ле-плаче а ле дптръка ші а ле пърта, чi а въ-ши фаче не алте църi въ бъкти рътъвітоаре. Еi вор a deckide фабрічі, кънд пъ ціш дпкъ ара ші съмъна віne. Пагвъ въ D. L. Кошт капъл опозіціе челеi таi фервіпді се прі-чене атът de ръѣ ла чеа че пътіm ind-стріе, пегод, тесеріе, фіпац, фабрікъ шчл., ші totъш пріп ваза че аре ла аi съi дi трасе дп асеменеа рътъчірі стрікъчоасе.

Прічині ка ачестеа ші ка чеа че вом скоате таi жос dedеръ ѹаръш прілеж газетелор магіаре а се дпкъиера ші а се черта къ тоате серіосітатеа. Магнаці къ вазъ таре ѹа парте ла діспітъ; дпсъ дпъл а поастръ пърере токта ачеста є въл din челе таi сінгѣр сімтоме, къ дп Болгаріа є віацъ тълъ ші къ тімпъл ва пътъа аръта ші резътате dopіte. Дп време че графъ Еміліе Дежефі стъ дп франтеа консерватівилор, графъ Негман Zichi дп Pestи Hirlap atіпце коарде че вор ръсъна дп діетъ, къчі ел чере, ка пе віторій съ дпчегеге instrukciile че се даѣ депітаділор дп Болгаріа (ші дп Трансільванія), дпсемпънд, къ токта instrukciile съпът вна din прічине de къпетепе, пептръ че дп dieta Болгаріе мерг тревіле атът de аневоie; къчі adikъ, дакъ депітатъл є въпоскът de om чіпстіt, e de прікос a'l дъскълі къ instrukciї, ѹар дакъ є om de пітіk, тръдъторій, лесне de мітвіt, ел ва афла първреа въшъ пе din дъръпт ка съ скапе de kondiціile пъсе лві пріп instrukciї; ла ачестеа се адаогъ некр-зата дпчегеге че се фаче пріп decеле че-рері de instrukciї дела тріпітеторі totdeabна, кънд depітаділор лi се пропъне дп діетъ decватеряа въні матерій пъпъ ачi пеатіпce.— Графъ Коломан Маілат дп жарп. впів. din 13. Dek. апъръ пе опозіціа din Болгаріа дп контра пъвлічілор стрыіе, карі о арзокъ дп феліврі de препъсврі греле ші пеіпсті-тоаре. Графъ пъ пъе ла дпдоіалъ тълді-реа елементелор демократіче дп Болгаріа дп опозіціе ка челе аристократіче, каре пъвъ ачi

сінгѣр апъра с'аѣ контроле корона; таcъ дпсъ къ крещероа демократідор віпе дпъ фірескъл кърс ам лвкъррілор; къчі къ кът се деішевпть оаменi таi таре, къ атът претпіd таi тълці а лв парте ла лвкърріле пъвліче ші а въпоскъ пъсетвра статълі ші тъсвріле гъверовлъ; дар адаогъ Длб: е къ totъл пе-девър, къ, опозіціа с'аip черка а редъче път-реа гъверовліе ла о пълъ.“ Чеi карі вор-веск аша, пъ въпоск Болгаріа. Цара ачеаста аре о констітюціе de оцт съте апi, въпъ дпъ веакъріле de атвпчі, дар пептръ астъzi черъ-тоаре de реформе тарі ші de алте гарандій, каре пъ став дп сабіе, чi дп певъгъта пътере а дрептвлъ. Болгаріа чере, зіче графъл, ка пічі въ стрыіп къ інфліпцъ съ пъ се аме-стече дп къртвіреа дъреi, къчі ачеаста про-двче чеа таi таре пътвлпцтіре аічі ка ші пе aіrea; дъпса чере ші респопсавітатеа minіsterілві, къчі пъпъ атвпчі пъвілітіеа пъ ва фі аплекать а се съпъне ла пътіреа de дажде, кът с'аѣ възът ші дп diета треквтъ, кънд статъріле ера съ вотезе въ ажъторій естраординарій de патръ тіліоане фіорін арц. пе треi апi дела пъвілітіе; дар фінд къ ад-міністраціа лор се чеа de кътъ въні пеп-тръ гъверн, de кътъ алдій пептръ комітате, бропъперае кълъ de tot.

Графъл Маілат се фолосеюще de прілеж а деклара de кълветъ греа ачеа дпвіптіре скоасъ de конс-рватіві, ка ші кът опозіціа ар авеа o tendiцъ асвпра касеi австріаче. „Noi, зіче графъл, de треi орі ат пъс пе каса дптрътъеасъ дп тропъл Болгаріе пріп але-цере ліверъ; поi ередітатеа ачелеi касе am асігърат'о пріп челе таi сіпіт трактате; поi дп челе таi періклоасе minstte (съпъ Maria Тересіа ші кънд Наполеон ста дп Болгаріа) ат рътасе крединчоші касеi дптрътъеаші, ат апърат'о din тоате пътеріле таi асвпра Е-ропеi дптречі, ші поi съi ръпіт ачеле дреп-тврі de domnire, пе каре i леам dat поi, ші пе каре дп тімпвріле таi пъпъ леам пеіт-лвіт къ съпцеле пострв? Nетай воінца реа поате пъскочі ачеаста, пътai скрта ведере ле поате крепеде. Коломан графъ Маілат.“

КРОАЦІА.

Аграм. О прівіре деславшітоаре. Е къпоскът, къ таi пайнте de фамоаса адъпаре dela Пеіца D. Кошт мерсесе дп Кроаціа ші пъпъ ла Фівте. Сгомотоаселей ресътате пе съпът въпоскъте. D. Кошт аѣ прокламат дптре алтеле, къ ел дп Кроаціа афълъ въ таре сервіліст, adikъ дпхврі de роб, съпъсे оръеще. Кът съ прічепетачеаста? Кроаціа есте о царъ дптревнатъ політічесше къ Болгаріа, аре дпсъ дрептврі ші сквтіцъ та-пічіале пеатърнате къ totъl de але Болгаріе, кът ші дрептъл de a цінѣ dietъ (въпъ оаръ ка ші сасi din Трансільванія). Tot дп Кроаціа пъ департе de Аграм есте то сат таре пъ-тіт Тврополіа, ал кърті тоді лъквіторі съпъ пеіеші кът ле zik „опінкарі“, къртвіді de тр граф пътіt de Тврополіа. Нетеші ачеа — карі тi се паре таi тоді съпъt de съпъ-магіар колонізаці одініоаръ дп Кроаціа — дп adspri de комітат гълъсвеск с'аї ветізъ

депъ капете, къді інші атътеа гласбр; ші фінд къ еі респектіве сълт твлді, се житътъ ка съ фактъ ші маорітате. Дечі партіда маіаръ че воіа? Ка ачей пемеші опікапі съ гльсвіасъ ші жп dieta Кроадіеі тот ка жп комітат влї къте влї, каре жпсъ пз лі с'аѣ сферіт, чі сатъл жптрег тревкіа съ dea пзмаі вп глас пріп органыл графблі съл. D. Кошт пзміде сервіст атът пе-спіпереа Кроадіор ла ачел сінгбр сат, кът ші аскълтареа кроадіор де рескріпtele реце-лі. B. P. Hiradó dobedeше, къ Кроадіа ар фі вп totъл пеатърпать de Болгарія; D. Кошт жпкъ зісесе май de твлт, къ ар фі віне а деспърді Кроадіа de Болгарія, дар астъ-датъ тітасе de челе ворбіе оарекънд.

МОЛДАВІЯ.

Іаші, 5. Дек. Дела че матеріе съті жп-чеп жпшіндъріле депъ о тъчере аша жпде-лопгатъ? — Кред къ історія вп стрыівл Ратіер въ є віпоскѣт. *)

Пептръ поі астъдатъ є жпвѣкъръторій, къ комісіа алеасть din сінъл овіщеіе адівърі пептръ жпвѣпътъдіреа ші регълареа скоале-лор с'аѣ жпделес вп ешіропіа жпвѣцътврілор пзбліче ші лвкреазъ жптрепъ, авъпі слово-дъ інтраре ші сфатъл акаадемік ші din профе-сопі. Пе хъртіе ва еши вп регъламент вп, дар аплікаціа лві ва жптжшпіпа жпкъ твлт греатъці.

Взелвріле ла поі с'аѣ фъкѣт de модъ, пзпъ акт аѣ врмат врео дόъ, дар се паре къ пріп жпгріжіреа ші жпделепtele тъсбрі а се-канданцілор піме пз с'аѣ вчіс.

Павеоа пе вліда таре е гата май de жптътате ші пе алте дόъ вліде пз ласъ пі-тік de dopit de кът тръпічіе. Жп апбл аче-ста с'аѣ фъкѣт ші дόъ каналърі болтіте de пе-атъ чоплітъ спре скврцереа апелор. Каса апелор аѣ дат съті дисемпната пе девіле de фер, дар орашъл ва фі жпдестълат къ апъ, кънд се бор гъті тоате лвкръріле. Жп аdevър адъче-реа апелор пріп деві есте о жптрепріндере таре ші търеацъ.

Театръл ротъпеск се десмордеще пе зі че терце. Асеаръ с'аѣ жпкат „Непотъл ръпо-сат“ дела Кодеве къ дестълъ плъчере а пз-влікълв.

Деспре впеле веци жпгріжітоаре ръспъп-дите din поі жп прічіна модіфікаціеі впор ка-пете din регъламентъл органік аічі ші ла Фра-циі вециі, вом рефлекта алтъдатъ, поі саѣ алдії.

† †

ЦАРА РОМЪНЕАСКЪ.

Дела Бѣкърещі 30. Ноемвріе. Чітім къ таре жптерес жп Бѣлетін вртъторіл оффіс ал Domпвлі дъреі дат кътъл ошіре:

„Жптреага жпкредіндаре че авет къ вйт-ръл ошіреі Ноастре атжрпъ дела жпвѣцътвра ші дестоіпічіа оффідерілор de орі че треаптъ, пе лжпгъ тъсбріле че вом лві пептръ жпто-ктиреа впей шкоале остьшещі, порвочіт ка жп вйттор съ пз се пріїтескъ жп слъживъ із-п-кери ші вптерофідері-пойлі, de кът тінері ка-рі, авжпд пептръ ачеаста калітъділе червте,

вор авеа ші віпощіпделе de май жос, ла жаре се вор черчета de персоапеле че жптр'адінс вом пзмі пептръ ачеаста. 1. Іеографіа ші істо-рия, пре кът се аратъ жп класеле втманіоаре. 2. Арітметіка, цеометріа ші алцебра, пзпъла ал 2. град. 3. Літва французескъ саі пем-деаскъ. Се ва чеі дела тінері съ ворбескъ, съ скріе вп ортографіе ші съ традукъ вна дин-т'ачесте літви. 4) Decenі de фігурі ші ліпіар. Се ва decemna депъ модельрі кіар жп времеа чеічтьрій ші жпайтіеа комісіеі.

(Бртіеа зіскълітвра М. Сале).

Nр. 137 авт 1845, Ноемврі 23.

Chronicâ strâinâ.

Франца. Паріс, 6. Дек. Апроапе ла дόъ тії ствденді фъкѣръ астъзі о ръскоаль-бржтъ din прічіна ренгтітвлі професор Edb. Quinet, пе каре миністрвл інстітюціеі D. Salvandi л'аѣ опріт пептръ естітіп дела вп фелів de прелекції, жптрег каре важокоріе твлт пе попіте, іар апвтіт пе кълвгъріте ші май вжартос пе іесвіді. Остъшітіеа ші гарда щів стржжтора пе ствденді фримос de миніст, съпце пз се върсъ, декът ствденді фрекаръ віне пе къдіва полідаі de чеі таіпічі. Кълв-гърі, ствденді, апоі баіонете.

„Националь“ аре щірі din Алцір, пе каре пзвлікънвле скоате пе командірвл Bugeaud de вп таре тірап, каре вп пеквптъл ші вп крзітіеа са стрікъ тот.

Брітаніа таре London, 6. Дек. Се спъ фоарте таре, къ лпсвіш миністеріл ва проптпе жп парламент deckiderea тѣтврор портврілор ла імпортаціа ввкателор стрыіпе. Ачеста ар фі вп пас таре ші жпдръспед. Times вреа а щі ка сігѣръ, дар газетеле миністеріале жпкѣркъ. Дела Nordamerіка сосі щіреа, къ лпсвіш презідентъл ренгвлічіеі Полк ва проптпе amerіканіор апккареа църеі Оре-гопвлі пъпъ свс ла ал 54леа град. Ачеста пз с'ар пзтіа жптътла фъръ съпце; дар вай de Европа, кънд Брітаніа ар авеа треабъ твлт пзмаі жп Амеріка. Брітаніа есте кареа фа-че съ трагъ втпъла політікъ жпкѣръ кам-вреа дънса; дар Амеріканій о пот сміті фоарте таре.

— Май поі din 12. Дек. Се спіле ка сігѣръ, къ миністеріл жптрег ш'ар фі dat dimi-сіа; дар съ май ащептът о пошъ.

ЛІЩИНЦАРЕ.

Пріїнд свіскрісъл кътева жпвѣрі, есте акт хотържт а да жпвѣцътвръ пріватъ, жп-вѣцъчелор de пе ла болте кътъ вп чеас пе зі, адекъ сеара дела 7 пъпъ 8 оре.

Лексій съ вор da din граматіка церталъ, din арітметікъ вп ші фъръ фръцері, регъла de треі, а вателор ші а содіетъді; іар май ла врілъ ші кореспондине съ вор преда. Тоді, карій сълт фисетаці de ачесте щіпде, съ се аратъ ла свіскрісъл пъпъ жп 15. Дек. в. 1845. Плата депъ птгіпцъ ва фі вшоаръ.

Ioan Поповіч,
жпвѣцътвръ ла школа падіональ ро-
тъпескъ жптретвралъ жп Брашов.